

การศึกษาการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์

จังหวัดสมุทรสงคราม

ชมณัฐฐา แจ่มกระจ่าง

สาขาวิชาอุตสาหกรรมกราฟิก คณะการออกแบบสิ่งพิมพ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาและหาแนวทางการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์โดยใช้อัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ผ่านมามีความเข้าใจผิดว่าจังหวัดสมุทรสงครามมีชื่อว่า แม่กลอง ที่เป็นชื่อที่มาของตราสัญลักษณ์จังหวัดสมุทรสงครามหรืออัมพวา ซึ่งเป็นชื่อที่มาจากสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญการออกแบบกราฟิกที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ให้มีความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง วัตถุประสงค์ของงานวิจัย 1) เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม 2) เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม 3) เพื่อศึกษาหาแนวทางการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์โดยใช้อัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม โดยวิธีการดำเนินงานวิจัย กลุ่มเป้าหมายจำนวน 50 คนจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรสงครามอย่างน้อย 3 ปี ทั้งเพศชายและหญิง ทุกช่วงอายุ โดยการใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ผลการวิจัย 1) ได้อัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม 2) ได้ศึกษาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม คือ ผลิตภัณฑ์แฮมเบอร์เกอร์ ผลิตภัณฑ์ส้มโอขาวใหญ่ ผลิตภัณฑ์กะปิคลองโคน ผลิตภัณฑ์ผลไม้แช่อิ่ม และผลิตภัณฑ์ปลาทุโป๊ะเนิ้ง 3) ได้ตัวอย่างออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์โดยใช้อัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม ผลิตภัณฑ์แฮมเบอร์เกอร์ ผลิตภัณฑ์ส้มโอขาวใหญ่ ผลิตภัณฑ์กะปิคลองโคน ผลิตภัณฑ์ผลไม้แช่อิ่ม และผลิตภัณฑ์ปลาทุโป๊ะเนิ้ง ที่ได้รับการออกแบบตามการวิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูล

คำสำคัญ : ออกแบบกราฟิก, อัตลักษณ์, จังหวัดสมุทรสงคราม

Research and Study of Graphic Design That Expresses The Identity of Samutsongkhram Province.

Chomnattha Jangkrajang

Major in Printing Industry. Print Design Faculty of Industrial Technology. SSRU

ABSTRACT

The purpose of this research was to study and design graphic design on packaging using the identity of Samutsongkhram province. The misunderstanding that Samutsongkhram province is named Mae Klong is the name of the symbol of Amphawa. The name comes from the famous tourist attractions. The researcher sees the importance of graphic design that reflects the identity of Samutsongkhram province. To be understood in the right way. Purpose of research 1) To study the identity of Samutsongkhram Province. 2) To study the unique products of Samut songkhram Province. 3) To study the graphic design approach on packaging using the identity of Samutsongkhram Province. Research Methodology Target group 50 all Samutsongkhram residents live in Samutsongkhram for at least 3 years, male and female, of all ages using Accidental Sampling. Research results 1) Samutsongkhram province's identity. 2) Samutsongkhram province's unique products are hamburger products. Grapefruit Shrimp paste Compote products and mackerel products. 3) Graphic design on packaging using the identity of Samutsongkhram province. Hamburger Products Grapefruit Shrimp paste Compote products and mackerel products the design was based on data analysis.

Keywords : Graphic design, Identity, Samutsongkhram Province

บทนำ

จังหวัดสมุทรสงครามมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย แต่สถานที่ที่เป็นที่รู้จัก คือ ตลาดน้ำอัมพวา จึงมีชาวบ้านมากมายนำผลผลิตจากการเกษตรมาจำหน่าย เช่น ลิ้นจี่ ส้มโอ มะพร้าว มะม่วง ฯลฯ ซึ่งปัจจุบันได้พัฒนาตลาดน้ำให้มีความหมายทางการค้ามากยิ่งขึ้น แต่ยังมีอนุรักษ์ความเป็นยุคสมัยเก่า วิถีชีวิตเก่าๆของผู้คนริมคลอง จึงทำให้อัมพวาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ด้วยเหตุนี้เองทำให้นักท่องเที่ยวและบุคคลภายนอกจังหวัดสมุทรสงครามมีความเข้าใจผิดว่า จังหวัดสมุทรสงครามมีชื่อว่า แม่กลอง ที่เป็นชื่อที่มาของตราสัญลักษณ์จังหวัดสมุทรสงคราม หรืออัมพวา ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญการออกแบบกราฟิกที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ให้มีความเข้าใจอย่างถูกต้อง ถูกต้อง และเห็นถึงความสำคัญในจังหวัดสมุทรสงคราม มีความภาคภูมิใจในจังหวัดของตนได้เผยแพร่ที่มาและความสำคัญของจังหวัดสมุทรสงครามตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับจังหวัดสมุทรสงครามอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อศึกษาหาแนวทางการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์โดยใช้อัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลทั่วไปเป็นผู้ที่อาศัยภายในจังหวัดสมุทรสงครามอย่างน้อย 3 ปี
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มบุคคลทั่วไปผู้ที่อาศัยภายในจังหวัดสมุทรสงครามอย่างน้อย 3 ปี จำนวน 50 คน ทั้งเพศหญิง/ชาย ทุกอายุ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 แบบสอบถาม มีทั้งหมด 50 ชุด โดยเก็บข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการออกแบบ โดยสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลทั่วไปผู้ที่อาศัยภายในจังหวัดสมุทรสงครามอย่างน้อย 3 ปี จำนวน 50 คน ทั้งเพศหญิง/ชาย ทุกอายุ

2.2 ลักษณะการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คือ วิธีการใช้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

3. ประเภทข้อมูล

3.1 ข้อมูลภาคปฐมภูมิ จากการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมและสัมภาษณ์โดยตรงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทฤษฎีที่เรียบเรียงมาแล้วอย่างเป็นขั้นเป็นตอน อีกทั้งผู้วิจัยได้ศึกษาจากวรรณกรรมการออกแบบต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในงานวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน

4.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังในการออกแบบกราฟิกที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์จังหวัดสมุทรสงคราม และระดับความเห็นในการออกแบบวิเคราะห์ข้อมูลประเมินโดยการใช้ค่าเฉลี่ย

5. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

- 5.1 ค่าร้อยละ
- 5.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

ผลการวิจัย

1. ได้อัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม
2. ได้ศึกษาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม คือ ผลิตภัณฑ์แฮมเบอร์เกอร์ ผลิตภัณฑ์ส้มโอขาวใหญ่ ผลิตภัณฑ์กะปิคลองโคน ผลิตภัณฑ์ผลไม้แช่อิ่ม และผลิตภัณฑ์ปลาทุโป๊ะนึ่ง
3. ได้ตัวอย่างออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์โดยใช้อัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงคราม ผลิตภัณฑ์แฮมเบอร์เกอร์ ผลิตภัณฑ์ส้มโอขาวใหญ่ ผลิตภัณฑ์

กะปิคลองโคน ผลไม้แช่อิ่ม และผลิตภัณฑ์ปลาทุโป๊ะหนึ่ง ที่ได้รับการออกแบบตามการวิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูล

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์จังหวัดสมุทรสงคราม สรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การออกแบบกราฟิกที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ในรูปแบบของกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ โดยใช้รูปแบบภาพประกอบแบบตัดแปลงจากภาพจริง

2. การออกแบบกราฟิกที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ในรูปแบบของกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ โดยใช้หลักการใช้สีแบบสีตัดกัน

3. การออกแบบกราฟิกที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ในรูปแบบของกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ โดยใช้รูปแบบของบุคลิกภาพทางการออกแบบ แบบ Pretty, Causal และ Chic

4. การออกแบบกราฟิกที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ในรูปแบบของกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้การออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ โดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งหมด 5 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กะปิ, ส้มโอขาวใหญ่, แยมเบอร์เกอร์ปลาทุ, ผลไม้แช่อิ่ม และปลาทุโป๊ะ

ภาพที่ 1 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์แยมเบอร์เกอร์

ภาพที่ 2 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ส้มโอขาวใหญ่

ภาพที่ 3 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์กะปิคลองโคน

ภาพที่ 4 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ผลไม้แช่อิ่ม

ภาพที่ 5 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ปลาทุ๋นึ่ง

ภาพที่ 6 ตัวอย่างถุงใส่สินค้าของจังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อเสนอแนะ

1. พัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ให้มีความดึงดูดน่าสนใจและสามารถสื่อสารได้ชัดเจนเหมาะสมกับอัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรสงครามให้มากยิ่งขึ้น

2. การวางองค์ประกอบบนบรรจุภัณฑ์ ควรมีการจัดวางที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันของทุก ๆ สินค้า

3. รายละเอียดข้อมูลโภชนาการควรมีการจัดวางอย่างลงตัว เป็นระเบียบ ตัวอักษรไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป

เอกสารอ้างอิง

คุณหญิงคณิดา เลชะกุล. (2556). **เมืองแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม (พิมพ์ครั้งที่ 1)**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ผศ.สุมาลี ทองรุ่งโรจน์. (2555). **Packaging Design ออกแบบบรรจุภัณฑ์ (พิมพ์ครั้งที่ 1)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วาดศิลป์.

ยุทธพงษ์ สืบภักดี. (2553). **ประเภทของภาพประกอบในงานภาพวาด**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.yuttapong.com> 2?p=387. 27 กุมภาพันธ์ 2557.

สหภาพ กสิบลำเจียก. (2558). **ตารางแสดงบุคลิกภาพการสื่อสารจากทฤษฎี Image scla. (ออนไลน์)**.แหล่งที่มา; <http://www.teacher.ssr.ac.th/Sahapop/content> 27 กุมภาพันธ์ 2560